

سڄي سال ۾ پنج مُندُون ٿينديون آهن. بهار جي مُندَ، سڀني مُندن جي راڻي آهي. هن مُندَ ۾ وڻ ٽڻ ساوا ٿين ٿا. باغن ۾ گل ڦل ٿڙن ٿا ۽ پڪي منڙيون ٻوليون ٻولين ٿا. بهار کان پوءِ اونهارو اچي ٿو. هن مُندَ ۾ سخت گرمي ٿئي ٿي. هن مُندَ ۾ هلڪا ۽ سوٽي ڪپڙا پائبا آهن. پاڻيءَ جي اُچ تمام گھڻي لڳندي آهي. هن مُندَ ۾ انب، ڄمون، هنڌاڻا، توڻ جاڙ ٿين ٿا. اونھاري کان پوءِ برسات جي مُندَ اچي ٿي. جنھن کي چوماسو بہ چئجي ٿو. چوماسي ۾ نديون، ڍنڍون ۽ تلاءُ پر جي ويندا آهن. چوڌاري ساوڪ نظر ايندي آهي. هن مُندَ ۾ پوک بہ جاڙ ٿيندي آهي. برسات کان پوءِ سرءُ جي مُندَ اچي ٿي. جنھن ۾ گھميل هوا لڳي ٿي. وڻن ۽ ٻوٽن جا گل ۽ پن ڇڻن ٿا.

چوماسي کان پوءِ سياري جي مُندَ اچي ٿي. هن مُندَ ۾ ٿڌ کان بچڻ لاءِ آسپن گرم ڪپڙا پائيندا آهيون. ان ريت مُندن جو چڪر سدائين چالو رهي ٿو. هر ڪنھن مُندَ کي پنھنجي اھميت آھي.

آپياس

سوال ۱. هيٺين سوالن جا جواب لکو :-

سوال ۲. هيٺين ۾ خال ڀريو :-

۱. سڄي سال ۾ گھڻيون مُندون ٿينديون آهن؟
۲. سڀني مُندن جا نالا لکو.
۳. اونھاري ۾ ڪھڙا ڪھڙا ڦل ٿين ٿا؟
۴. چوماسي جي مُندَ ۾ ڇا ڇا ٿيندو آهي؟
۱. جي مُندَ سڀني مُندن جي راڻي آهي.
۲. برسات جي مُندَ کي بہ چئبو آهي.
۳. سرءُ جي مُندَ ۾ وڻن ۽ ٻوٽن جا گل ۽ پن ٿا.
۴. سياري جي مُندَ ۾ آسپن ڪپڙا پائيندا آهيون.

سوال ۳. هيٺيان لفظ جملن ۾ ڪم آڻيو.

۱. سخت ۲. ساوڪ ۳. ٿڌي ۴. راڻي.

ڀورڪ آپياس

۱. توهان کي ڪھڙي مُندَ پسند آهي ۽ ڇو؟
۲. آڌياپڪ يا مائٽن جي مدد سان مُندن جو عرصو لکو.
۳. اڄ ڪلهه توهان مُندن ۾ ڪا ڦير گھير محسوس ڪئي آهي ڇا؟ جيڪڏهن ها تہ ڪھڙي؟ لکو.
۴. 'قدرت' وڌيڪ ٽي ۵ ستون ڪويتا يا جاڻ لکو.

پالڪي

هينڀون ٽڪر ماڻ ۾ پڙهو :

شولاپور جي ويجهو پنڊرپور هڪ وڏو تيرت آستان آهي. اتي ونوباجيءَ جو مندر آهي. سڄو سال اتي ڪيترا ئي شرڏالو ويندا آهن.

پوني جي ويجهو ديهو ڳوٺ ۽ آلهنديءَ کان هر سال الڳ الڳ پالڪي نڪرندي آهي. پالڪيءَ سان گڏ ڪيترا ياتري پنڌ ڪري ويندا آهن. پنڊرپور پوني کان اٽڪل ڏيڍ سؤ ميل پري آهي. ياتري روز ۵ کان ۱۰ ميل پنڌ ڪندا آهن. مينهن پوي يا اُس هجي هي ياتري پرواهه ڪين ڪن، هت ۾ جهانجهه ڪڍي ڪيرتن ڪندا 'جڻ هري وٺل' چوندا وڃن، ڪين کاڌي پيتي جي پرواهه ڪونه هوندي آهي. ڪڏهن ڪنهن ڳوٺ مان ته ڪڏهن ڪنهن شهر مان لنگهن. لوڪ گهڻي شيون ڪڍي اچي ڪين ڏين. اهي سمجهندا آهن ته ياترين جي سنڀال لهن پئچ جو ڪم آهي. هي سڀ ياتري پالڪيءَ سان گڏ آکاڙي گيارس تي پنڊرپور پهچندا آهن.

اچو ته ڪلون

۱- **اَنيل :-** ۵ لڏون ۽ چار ماڻهو، ته ڪيئن ڳالهه ٺهندي؟

سَنيل :- مان پنهنجي ڀاءُ کي هينئر وٺي اچان ٿو.

۲- **پَت :-** بابا! آسڻ سڀاڻي مالا مال ٿي وينداسين.

پيءُ :- سو ڪيئن؟

پَت :- سڀاڻي ماسٽر صاحب اسان کي پئسن مان روپيه ٺاهڻ سيکاريندو.

• توهان کي وڻندڙ هڪ چرچو لکڻ ۽ ڪلاس ۾ سڀني کي ٻڌايو.

آچو ته سکون

پڙهو ۽ لکڻو.

۱. ماسٽر شاگردن کي هيٺين بابت وڌيڪ ڄاڻ ڏيندو.

۲. جانور : (Animals)

گُتو (Dog) بلي (Cat) گهوڙو (Horse)
 شينهن (Lion) چيتو (Tiger) هرڻ (Deer)
 واگهو (Crocodile) ڳدڙ (Jackal) بگهڙ (Wolf)
 اُن (Camel) بکري (Goat) رڍ (Sheep)
 ڀڳو (Bull) گيندو (Rhinoceros) باندر (Monkey)
 مانگر مڇ (Whale) نانگ (Snake)
 گڏه (Donkey) هاڻي (Elephant)

۳. پيشا : (Profession)

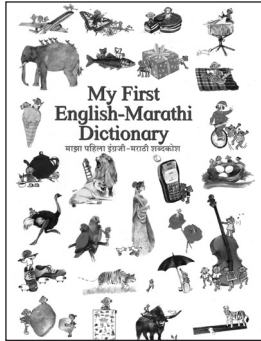
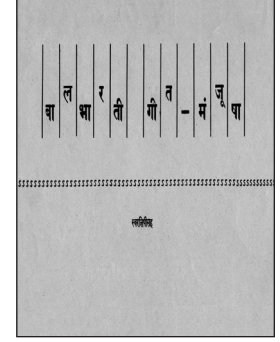
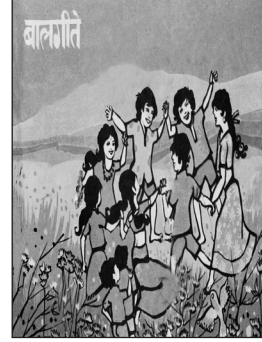
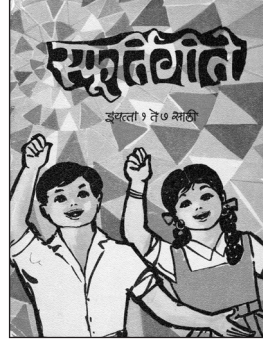
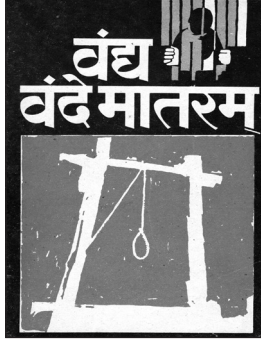
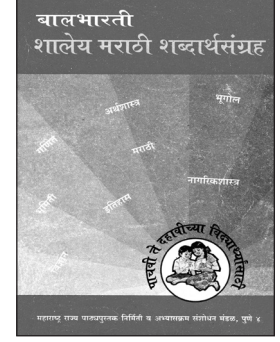
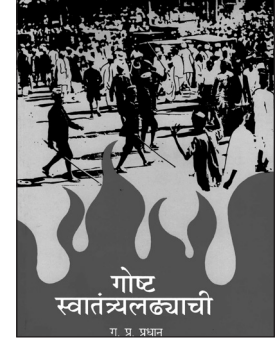
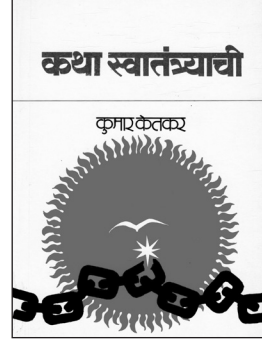
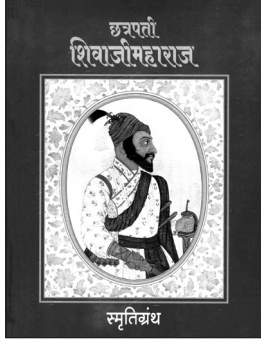
واڍو (Carpenter) درزي (Tailor)
 ڌوبِي (Washerman) وڪيل (Lawyer)
 سونارو (Gold smith) نائي (barber)
 لوهار (Iron smith) ڪولي (Porter)
 موچي (Cobbler) مزدور (Worker)
 اڏياپڪ (Teacher) ڪڙمي (Farmer)
 چاڪي / تيلي (Oilman) اداڪار (Actor)
 ڪنپار (Potter) ڊاڪٽر (Doctor)

۱. پکي : (Birds)

کانو (Crow) مور (Peacock)
 باز (Eagle) ڳجهه پکي (Vulture)
 ٻُلبُل (nightangle) ڪوئل (Cuckoo)
 جهرڪي (Sparrow) ڪُڪڙي (Hen) هنس (Swan)
 ڪبوتر (Pigeon) طوطو (Parrot)
 چِبرو (Owl) ڪُڪڙ (Cock) بدڪ (Duck)

- पाठ्यपुस्तक मंडळाची वैशिष्ट्यपूर्ण पाठ्येत्तर प्रकाशने.
- नामवंत लेखक, कवी, विचारवंत यांच्या साहित्याचा समावेश.
- शालेय स्तरावर पूरक वाचनासाठी उपयुक्त.

पुस्तक मागणीसाठी www.ebalbharati.in, www.balbharati.in संकेत स्थळावर भेट द्या.

साहित्य पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या विभागीय भांडारांमध्ये विक्रीसाठी उपलब्ध आहे.

ebalbharati

विभागीय भांडारे संपर्क क्रमांक : पुणे - ☎ २५६५९४६५, कोल्हापूर - ☎ २४६८५७६, मुंबई (गोरेगाव) - ☎ २८७७९८४२, पनवेल - ☎ २७४६२६४६५, नाशिक - ☎ २३९१५११, औरंगाबाद - ☎ २३३२१७१, नागपूर - ☎ २५४७७१६/२५२३०७८, लातूर - ☎ २२०९३०, अमरावती - ☎ २५३०९६५

महाराष्ट्र राजीव पाठ्यपुस्तक निर्माण
व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ

महाराष्ट्र राजीव पाठ्यपुस्तक निर्माण
व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ

सिंधुभारती सिंधी (अरे.) इ. ६ वी ₹ 27.00